

Evenimentul zilei – 12 mai 2011

Iliescu dădea indicații prețioase Securității

Un colonel în rezervă vorbește în premieră despre cum coordona Ion Iliescu Securitatea din Iași în perioada în care era prim-secretar acolo.

Mereu a dezmințit orice legătură a sa cu acțiuni de poliție politică. Dimpotrivă, fostul președinte Ion Iliescu a afirmat în nenumărate rânduri că, dacă a influențat cumva Securitatea prin funcțiile politice pe care le-a deținut înainte de 1989, a făcut-o în favoarea celor persecutați.

Un fost securist arată însă că, în calitate de prim-secretar la Iași, Ion Iliescu nu avea doar o legătură formală de coordonare cu Securitatea locală, ci se implica cât se poate de serios.

În anii 1974-1979, perioada în care Iliescu a fost numărul unu în județul Iași, Ion Frujinoiu nu mai făcea muncă informativă și se ocupa de formarea tuturor securiștilor din județ. Astfel, știa tot ce mișcă în Inspectoratul Județean ce îngloba Securitatea și Miliția, care se subordonau, amândouă, Partidului, deci prim-secretarului. "Ion Iliescu venea la informări, la bilanțuri, lua parte la discuții, punea concluzii, spunea «uite, eu asta aș vrea»".

"Zece chinezi pe o țeavă"

Tânărul Ion Frujinoiu l-a perceput pe primul-secretar ca "pe un om foarte cumsecade", care însă - fiind și "foarte bine pregătit" și "foarte sobru"- știa să pună și biciul pe "lucrători". "Țin minte că la una dintre ședințe, tovarășul Iliescu le-a atras atenția celor de la contrasabotaj să fie foarte precauți la calitatea produselor ce se făceau în Iași și erau trimise la export. Și-a motivat cererea prin faptul că, în timpul unei vizite în China, a văzut cum, pe o țeavă ce fusese făcută de Metalurgica Iași, stăteau zece chinezi și o controlau. O studiau să vadă dacă nu are nici un defect", relatează Ion Frujinoiu.

În opinia lui, teama lui Iliescu era doar parțial justificată atâta vreme cât "industrializarea Iașului se făcuse la tehnică de vârf pentru perioada aceea".

Pleiada coloneilor la senectute

Iubit sau nu de subordonații din Securitate, Ion Iliescu era însă cu siguranță ascultat. Un document din 1978, ce viza aniversarea a 30 de ani de la înființarea Securității, arată cât de minuțios acționau ofițerii de acolo, cel puțin în acea perioadă.

Documentul, descoperit la Direcția Județeană Iași a Arhivelor Naționale, în fondul Comitetului Județean PCR de istoricul Adrian Cioflâncă, director în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului, relevă și numele cele mai importante din Securitatea ieșeană în acea perioadă.

În economia evenimentului în discuție - aniversarea Securității -, Ion Frujinoiu, pe atunci maior, avea rolul unui fel de propagandist al serviciului secret. El avea sarcina de a publica un număr festiv al buletinului intern al Securității: "Vigilența". "Evenimentul zilei" i-a căutat pe toți ceilalți. Toți au locuit sau locuiesc în Copou, cea mai râvnită zonă din Iași, în blocuri în care au primit repartiții de la serviciu în perioada anilor '60-'70.

Unii dintre ei s-au stins din viață, cum ar fi coloneii (în acel moment) Constantin Pintilie, Aurel Crețu sau Ioan Cleju (vecin de scară cu Frujinoiu). Alții, cum ar fi colonelul Eugen Casparovici, au invocat boala ori s-au ascuns, pur și simplu, în spa tele ușilor, așa cum au făcut colonelul Mihai Wolf sau colonelul Vasile Silvestru, deranjat că a fost întrerupt din vocalize. Ce ar mai avea de ascuns toți aceștia, după 21 de ani de la "evenimentele din decembrie 1989"?

"Moarte securiștilor!"

Ion Frujinoiu, singurul care a acceptat - e drept, cu mare greutate -, să vorbească despre acea perioadă, într-un interviu neconvențional, de aproape trei ore, în fața blocului de lângă Universitate, în care locuiește și la demisolul cărui își exercită, într-un mic magazin alimentar, aptitudinile de capitalist, oferă o posibilă explicație: ura populației împotriva Securității.

Undeva în apropiere de Podu Roș, o zonă foarte circulată din Iași, stă scris pe un perete de bloc, "cu caractere de juma de metru", "Moarte securiștilor!". Iar din cauza asta nu mai are liniște, căci nu știe unde să mai meargă să ceară să se șteargă "ca să se termine cu incitări la violență". Căci, de fapt, ce rău a făcut el prin meseria pe care a practicat-o?, întreabă retoric

Studentii străini, baza de lucru în Contraspionaj

Din 1959, când a absolvit celebra școală de ofițeri de la Băneasa cu profilul de culegere de informații, până în 1972 a lucrat în munca informativă și nici măcar aceea nu a presupus nimic rău, își exprimă el convingerea.

Cu atât mai mult cu cât a lucrat pe probleme de constraspionaj, în cadrul Direcției a III-a, și nu în domeniul Informațiilor Interne. La Constraspionaj, munca era foarte clar organizată. "Pe arii geografice: Est, Vest, Orient Apropiat, Orient Mijlociu, Orient Îndepărtat".

Iar "baza de lucru" o reprezentau studenții străini. "Nu plăteam informatorii, că atunci nu se plăteau, abia după 1990 a început acest sistem. Existau însă alte metode de cointeresare", vrea să arunce fostul securist o aură de mister.

Oricum, zice, el nu era adeptul unui portofoliu larg de informatori, pe principiul exprimat de Napoleon "îmi place în formația, dar detest informatorii". "Este un mit că aveam normă de informatori. Dacă puteai să-ți faci munca cu un singur informator, era foarte bine. Trebuia să stăpânești însă foarte bine zona respectivă, că nu puteai inventa elemente", explică Frujinoiu.

"Să știe să lupte cu agenturile străine"

În 1972, poate și pentru că avea un definitivat în învățământ, obținut pentru că se ambiționase să urmeze și Facultatea de Istorie-Filosofie, a fost retras din munca de teren pentru un post de formator. A devenit, cu alte cuvinte, profesorul se cu riștilor din întreg județul, în cadrul Departamentului de organizare, mobilizare și pregătire de luptă.

"Pregăteam cadrele profesional și militar, ca să știe să se lupte în orice moment cu dușmanul, cu agenturile străine, să se confrunte cu teroriștii, cu spionii, căci în orice serviciu de in forma ții trebuie să existe o temeinică pregătire", își justifică Ion Frujinoiu munca.

Explozibili cu mămăligă împotriva ocupației străine

Deși nu la fel de captivantă ca munca informativă, munca de formare a avut farmecul ei pentru securistul azi septuagenar: "Organizam trageri cu tot efectivul de Securitate, îi învățam să tragă cu pușca, cu pistolul, cu AG-ul, să folosească explozibili clasici sau improvizați, cu azotat de sodiu sau mămăligă. Ca să știe să lupte în cazul unei ocupații străine. Toamna dădeau examen, îi evaluam".

Căci nu oricine [putea](#) intra și, mai ales, nu orice putea rămâne în Securitate. "Trebuiau să fie foarte bine pregătiți, cu inteligență peste medie, oameni echilibrați, cu multă stăpânire de sine, ca să reziste oricăror provocări", schițează colonelul portretul- robot al securistului.

POVESTE ROMANȚATĂ

Cum a reacționat colonelul Ion Frujinoiu față cu "evenimentele din '89" și cum a reușit să se redreseze spectaculos după acestea

În 1989, Ion Frujinoiu avea 54 de ani și era colonel "plin". Deținea funcția de comandant al grupei de intervenție antiteroristă, după cum spune. Cum șeful Inspectoratului și cel al Miliției fuseseră sechestrați la Casa Pătrată (sediul Comitetului Județean de Partid), iar cel al Securității, colonelul Constantin Ciurlău, la așa-numita Mare Unitate Militară din Iași, Frujinoiu și-a asumat rolul de ieși în fața demonstranților care au ajuns în fața sediului Securității de pe strada Sărărie.

"Era isteria «Jos Securitatea!» creată de cei care conduceau mijloacele mass-media la București. La Iași însă oamenii au fost mai civilizați. Eu am ieșit personal în fața lor și le-am zis că nu se poate intra, dar să-și desemneze o delegație", își spune varianta despre "evenimente" Frujinoiu, mândru că a avut "și prezență de spirit, și curaj". Cât timp delegațiile de revoluționari se aflau în

sediul Securității, el rămânea drept "gaj" pentru cei rămași afară, "împuns în piept cu lancea de la drapelele găurite".

Salvați de cel mai înrăit disident

"Oamenii voiau să vadă camerele de tortură pentru de ținuții politici, dar acestea nu mai existau din 1964 când s-a desființat lupta de clasă. În '89, oamenii erau anchetați într-un birou, elegant, iar în momentul acela nu erau în arest decât o femeie, pentru întrerupere ilegală de sarcină, și un individ, pentru trecere frauduloasă a frontierei, restul fiind de drept comun", face senin bilanțul colonelul.

Salvarea securiștilor ieșeni de furia manifestațiilor a reprezentat-o, se deduce din povestea lui Frujinoiu, scriitorul Dan Petrescu. Culmea ironiei, căci acesta era liderul disidenței ieșene, "urmărit în ultima perioadă 24 din 24 de ore", după cum spune securistul. Doar în el au avut însă încredere manifestații când le-a zis să plece de la Securitate la Casa Pătrată, după ce el însuși s-ar fi convins că nu există torturați. Securiștii au răsuflat u șurați. În 1991, cei mai mulți au intrat în nou creatul SRI. Alții, foarte puțini, ca Frujinoiu, la Poliție. Pentru foarte scurt timp însă, pentru că din partea șefului Poliției Județene, controversatul colonel Adrian Nenu, a primit "oferta" de a înființa prima societate de pază din Iași, în cadrul unei la fel de controversate și falimentate ulterior firme, RC STAR. 200 de oameni avea în subordine Frujinoiu când a lăsat-o din mâini pentru a înființa Corpul Gardienilor Publici, unde a fost instructor-șef și purtător de cuvânt până în 2001, când s-a retras din cauza unor hemoragii retiniene. "Mi-a venit ca o mânășă această activitate, după ceea ce făcusem în Securitate", zice mulțumit securistul. Azi își vede de nepoți, de prăvălia de la parter și de articolele în "Vitalii", revista securiștilor și sereiștilor în rezervă.

MISTER

Dosarul de cadre, dispărut cu urme

Dosarul de cadre al lui Ion Iliescu, care ar fi putut conține informații importante despre cariera sa politică, autobiografii, eventuale denunțuri sau rapoarte de verificare și anchetă, a dispărut în urmă cu câțiva ani de la Arhivele Naționale, unde s-au găsit, totuși, câteva mențiuni cu privire la el. Cel puțin până în 2006 dosarul s-a aflat la Arhive, alături de alte dosare din fondul CC al PCR.

Anul trecut, [EVZ a publicat un raport intern al Arhivelor Naționale în care se vorbea despre dispariție](#). "Dosarul de cadre (personal) al lui «Ioan Iliescu - 3 martie 1930», de la poziția 232, a fost scos și ascuns, fiind înlocuit cu dosarul lui "Ionescu Nicolae - 12 ianuarie 1936", se spunea în raportul care identifica și responsabilitățile.

Şefa Serviciului de Arhive Contemporane, Camelia Moraru, a fost demisă în urma anchetei, repusă în funcţie în urma unui proces cu instituţia, după care a demisionat.

- [Povestea dispariţiei dosarului de cadre al lui Ion Iliescu](#)
- [Dosarul lui Iliescu: citit şi xeroxat înainte să dispară](#)

SUIŞURI ŞI COBORÂŞURI

O viaţă în slujba Partidului

- Ion Iliescu a fost trimis, în 1950, la studii la Moscova, unde a frecventat Institutul Energetic. Întors în ţară, în 1954, a activat în Biroul CC al UTM, al cărui secretar a devenit în 1956. În 1957, a fost ales preşedinte al Comitetului de organizare a UASR, în 1965 a devenit şef de secţie la CC al PCR şi prim-secretar al CC al UTC, iar între 1967 şi 1971 a fost ministru pentru tineret.
- A fost îndepărtat din prim-planul politicii comuniste în 1971, acuzat fiind de Ceauşescu de o așa-zisă deviere intelectualistă, care - s-a spus - ascundea de fapt teama acestuia din urmă de concurenţă. A fost trimis iniţial la Timișoara, ca vicepreşedinte al Consiliului Judeţean (CJ) Timiș, funcţie pe care a deţinut-o până în 1974. A devenit apoi preşedinte al CJ Iași, funcţie în care și-a câștigat o mare popularitate, până în 1979.
- În 1984, a fost exclus din CC al PCR și până la Revoluție a fost director la Editura Tehnică.

<http://www.evz.ro/detalii/stiri/dezvaluire-evz-iliescu-dadea-indicatii-pretioase-securitatii-929967.html>